

Luonto- ja virkistysaluesuunnitelma 2026-2029

Kunnanhallitus 15.12.2025

Käsitteet

Virkistysalue	Alue, joka on tarkoitettu ulkoiluun, liikkumiseen ja vapaa-ajan viettoon, kuten puistot ja ulkoilureitit
Luonnon monimuotoisuus	Luonnon lajirunsaus ja elinympäristöjen monipuolisuus, mukaan lukien kasvit, eläimet ja pieneliöt
Hallittu hoitamattomuus	Luonnonläheinen viheralueiden hoitotapa, jossa annetaan alueiden olla osittain luonnontilassa. Tämä lisää luonnon monimuotoisuutta mm. tarjoamalla suojaa ja ravintoa hyönteisille, linnuille ja muille pieneläimille. Hallittu hoitamattomuus on taloudellista, hoitotarpeen vähentyessä ja samalla ympäristöteko.

Johdanto ja tausta

Suunnitelma on laadittu ohjaamaan Juuan luonto- ja virkistysalueiden kehittämistä vuosina 2026-2029. Suunnitelman tavoitteena on lisätä virkistysalueiden viihtyisyyttä, käytettävyyttä, turvallisuutta ja saavutettavuutta, luonnon monimuotoisuus huomioiden. Luonto- ja virkistysaluesuunnittelun kulmakivenä on ollut laaja kuntalaisten osallistaminen aitojen kehitystarpeiden tunnistamiseksi, mutta myös yhteisöllisyyden ja avoimen vuorovaikutuksen lisäämiseksi.

Suunnitelma koskee Juuan kirkonkylän keskeisiä puistoja ja katuviheralueita. Kirkonkylän alueen liikuntapaikat eivät kuulu suunnitelman piiriin. Lisäksi suunnittelun myöhemmässä vaiheessa mukaan on otettu Juuan kylien huomioita kirkonkylän ulkopuolella sijaitsevista luonto- ja virkistysalueista.

Luonto- ja virkistysalueet ovat olleet hyvällä perushoidolla, mutta tavoitteellista kehittämistä alueilla ei ole toteutettu viime vuosina. Virkistysalueiden saavutettavuus ja matalakynnyksellinen käyttö ovat yksi kuntalaisten hyvinvoinnin mahdollistajista, minkä vuoksi alueisiin on todellinen tarve panostaa. Ajankohtaista on myös huomioida alueiden ympäristöystävällisyys ja luontoarvot sekä luonnon että käyttäjien näkökulmasta.

Suunnitelma sisältää kuvaukset valittujen alueiden nykytilasta sekä valituista kehittämistoimenpiteistä, niiden aikatauluista ja alustavista kustannusarvioista. Esitetyt kustannusarviot ovat suuntaa antavia, yleisiin hintatietoihin perustuvia arvioita toimenpiteiden mittaluokasta. Ilmoitetut arviot eivät sisällä työn osuutta, vaan ainoastaan materiaalikustannukset. Kokonaishinta riippuu toimenpiteen toteutustavasta ja käytetystä työvoimasta, esim. talkootyö pienentää työn kustannuksia. Lopulliset kustannukset täsmentyvät tarkemmassa suunnittelu- ja hankintavaiheessa. Suunnitelman liitteenä on eritelty toimenpidekortit, jotka toimivat apuna toimenpiteiden toteuttamisessa.

Suunnitelma tukee ja täydentää seuraavia suunnitelmia ja strategioita:

Juuan kuntastrategia 2022-2026: Kuntastrategiassa korostuu tavoite viihtyisästä Juuasta sekä yhteisöllisyyden roolista. Uudistushenkisyyttä vahvistaa kuntalaisten aktiivinen osallistuminen yhdessä suunnitteluun ja tekemiseen. Vastuullisuus näkyy ympäristön ja luonnon arvostamisena. Virkistysympäristön kehittämisen toimenpiteet mahdollistavat alueiden yhtäläisen käytön kaikille kävijöille.

Juuan kunnan ilmastosuunnitelma 2025-2028: Luonto- ja virkistysalueiden kehittäminen ja tämän suunnitelman laatiminen on yksi ilmastosuunnitelman toimenpiteistä. Samalla edistetään myös luonnon monimuotoisuuden vahvistamista virkistysalueilla, mikä on konkretisoitunut osallistumisena Maaseudun Sivistysliiton ja Suomen ympäristökeskuksen LUMOAVA – luonnon monimuotoisuus maaseudun voimavarana-hankkeeseen.

Juuan kunnan hyvinvointisuunnitelma 2025-2028: Luonto- ja viheralueiden kehittäminen tukee asukkaiden fyysistä aktiivisuutta, yhteisöllisyyttä ja mielenterveyttä tarjoamalla monipuolisia, turvallisia ja esteettömiä ulkoilumahdollisuuksia. Erityinen yhtymäkohta on asukkaiden osallistamisessa ja yhteisöllisyyden edistämisessä. Luonto- ja virkistysaluesuunnitelman laatiminen on myös hyvinvointisuunnitelmaan listattu toimenpide.

Suunnitteluprosessi ja osallistaminen

Suunnittelu aloitettiin kirkonkylän luonto- ja virkistysaluekyselyllä, joka toteutettiin 25.11.2024-15.12.2024 välisenä aikana. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa alueiden nykytilaa ja kehitystarpeita. Sen avulla tunnistettiin myös käytetyimpiä ja suosituimpia alueita. Kyselyyn saatiin yhteensä 40 vastausta.

Keväällä toteutettiin kolmen työpajan kokonaisuus kuntalaisille, tarkoituksena ideoida kehittämistoimenpiteitä laajasti eri teemojen ja näkökulmien avulla. Näissä työpajoissa kerätyistä ideoista on valikoitu toimenpiteet suunnitelmaan. Kaikki ideat on koottuna suunnitelman lopussa.

Toukokuun lopussa järjestettiin LUMOAVA-hankkeen talkoopäivä Kokkokallion puulajipuistossa sekä monimuotoisuuskävely Keskuspuiston ja Herralankosken puiston ympäristöissä. Puulajipuistoon rakennettiin talkoovoimin noin 20 metriä lahopuuaitaa sekä istutettiin tammen ja siperianlehtikuusen taimia. Loppukesällä, kuolleiden lehtikuusten tilalle istutettiin metsälehmäksiä ja vuorijalavia.

Syksyllä 2025 luonto- ja virkistysaluesuunnitelmaan päätettiin lisätä huomioita Juuan kyliltä. Lokakuussa järjestettiin neljä virkistysalue- ja ilmastoteemaista kyläiltaa: Polvelassa, Timanttikylillä, Tuopangoella sekä Etelä-Vuokossa. Kyseiset kylät valikoituivat kohteeksi niillä perusteilla, että ne ovat aktiivisia sekä pääosin muun ajankohtaisen suunnittelun ja kehittämisen ulkopuolella pl. Polvelassa sijaitseva Tahkovaara.

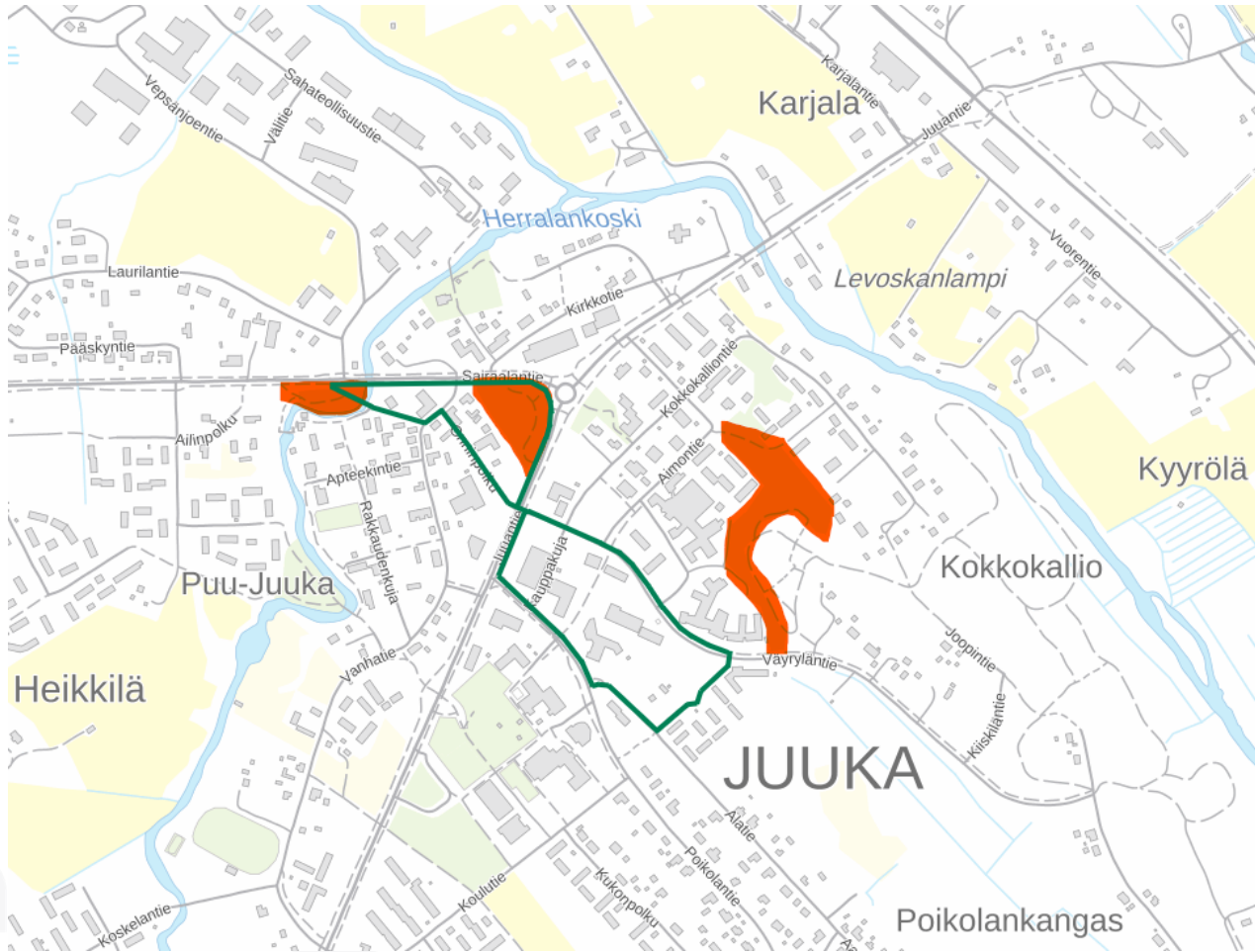
Suunnittelun loppupuolella marraskuussa 2025 kuntalaisille annettiin vielä mahdollisuus kommentoida luonnosta keskustelutilaisuuden yhteydessä.

Suunnitteluprosessi

Kokonaiskuva kohdealueista

[1]

Kyselyiden ja työpajojen perusteella suunnitelman keskiöön valikoitui seuraavat alueet: Keskuspuisto, Kokkokallion puulajipuisto, Herralankosken puisto ja näiden läheisyydessä olevat yleiset alueet. Edellä mainittujen lisäksi satama nousi suosituimpien alueiden listalle. Se jätettiin kuitenkin suunnitelman ulkopuolelle siellä käynnissä olevan aluekehittämishankkeen vuoksi.

Alueet mielletään yleisesti siisteiksi ja hyvin hoidetuiksi. Kehittämistoimenpiteet melko pieniä, mutta yleisilmeeseen ja houkuttelevuuteen positiivisesti vaikuttavia.

Viihtyisyys, käytettävyys ja luonnon monimuotoisuus teemoina nousivat työpajoissa ja keskusteluissa eniten esiin.

- Punaisella merkittynä suunnitelman kohteina olevat puistot
- Vihreällä merkitty yksi mahdollinen penkkilenkki-reitti

Kokkokallion puulajipuisto

[2]

Rauhallinen alue Kokkokallion kuntopolun kupeessa. Useiden eri puulajien myötä mahdollisuus oppimiseen ja tutkimiseen sekä erilaisen maiseman ihasteluun.

Alue on jäänyt kesken 2010-luvun alun perustamisen jälkeen, muun muassa opasteiden ja tunnisteen osalta. Kulkuväylät ovat nurmettuneet lähes umpeen. Puulajipuiston olemassaolosta ei laajemmin tiedetä, joten sen täyttä potentiaalia ei ole saatu hyödynnettyä.

Vuosi	Toimenpide	Kustannusarvio	Vastuutaho
2026	Kyltit ja opasteet	2200-2900 €	Kuntarakennepalvelut
2027	Polkujen kunnostus	800-1000 € (maa-aines)	Kuntarakennepalvelut
2027	Niitty	500-1000 € (siemenet ja maa-aines)	Kuntarakennepalvelut
2028	Kukkivat pensaat ja puut	Pensaat 5-15 €/taimi, runkopuut 40-50 €/taimi	Kuntarakennepalvelut
2029	Istutusten kunnostus	Jatkuva toimenpide	Kuntarakennepalvelut

arviot eivät sisällä työn osuutta

Puulajipuisto, nykytila 2025

[3]

Puiston pääväylä Väyrylätien suunnasta. Polut nurmettuneet.

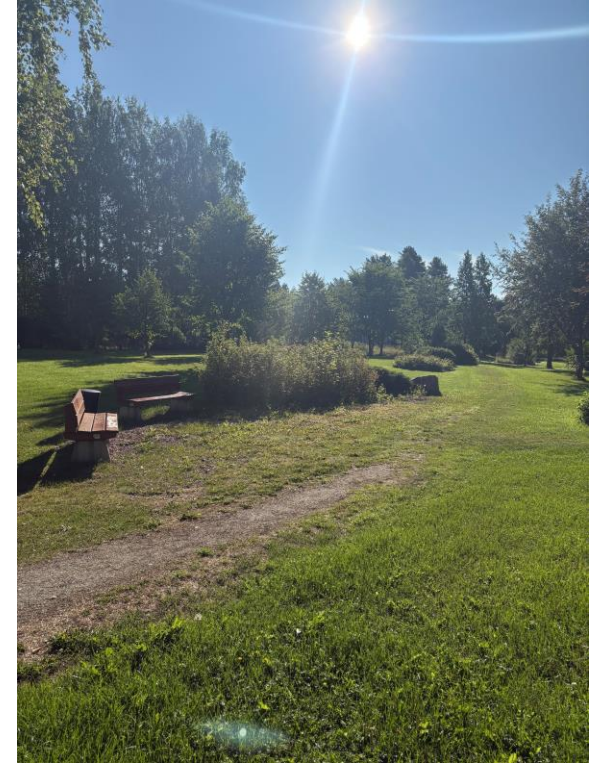
[4]

Puiston pääväylä ja alkupiste Aimontien suunnasta.

[5]

Rikkaruohot valtaavat oleskelualueen.

[6]

Oleskelualue sekoittuu nurmialueeseen. Penkit kaipaavat huoltoa.

Herralankosken puisto

[7]

Puu-Juuassa Myllymuseon vieressä sijaitseva kaunis, perinnemaisemaa kunnioittava puisto. Puistosta löytyy entisajan uittoränni sekä edelleen toiminnassa oleva matonpesupaikka.

Tulipaikka ja kyläkeinu poistettu aiemmin käytöstä turvallisuusriskin ja väärinkäytösten vuoksi. Puiston kehittäminen on olennaista myös kehittyvän Puu-Juuan ja sen myötä tulevien käyttäjien vuoksi.

Vuosi	Toimenpide	Kustannusarvio	Vastuutaho
2026	Tulipaikka	Alkaen 80 € + hirsipenkit 300 €/kpl	Kuntarakennepalvelut
2027	Niitty	500-1000 € (siemenet ja maa-aines)	Kuntarakennepalvelut
2028	Kukkivat pensaat ja puut	Pensaat 5-15 €/taimi, runkopuut 40-50 €/taimi	Kuntarakennepalvelut
2029	Keinun uusiminen	500-600 €/keinuosa	Kuntarakennepalvelut
2029	Istutusten kunnostus	Jatkuva toimenpide	Kuntarakennepalvelut

arviot eivät sisällä työn osuutta

Herralankosken puisto, nykytila 2025

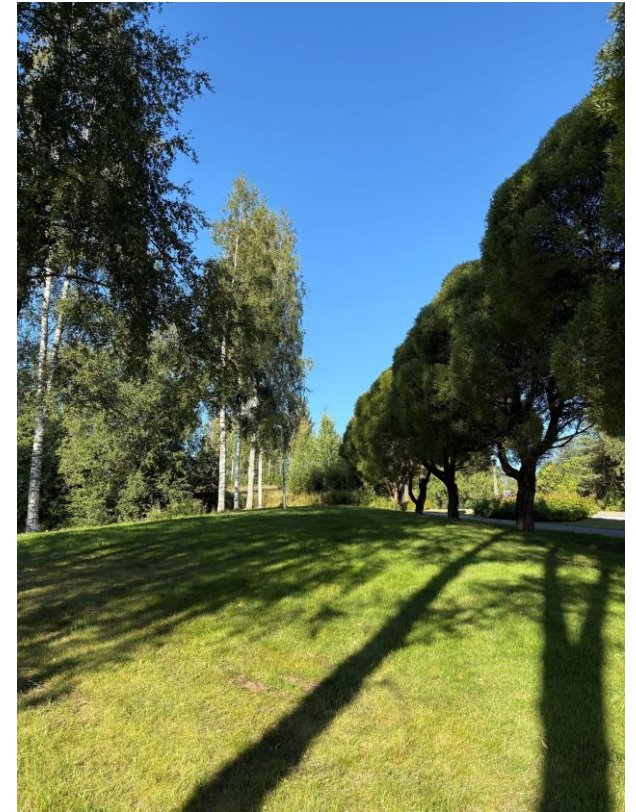
[8]

Paljon rakenteita: matonpesupaikka, istuimia, kyläkeinun runko ja laavu. Myös nurmialuetta, puita ja pensaita.

[9]

Laavu ilman tulipaikkaa.

[10]

Paljon vähäisellä käytöllä olevaa, ajettavaa nurmialaa.

Keskuspuisto

[11]

Aivan Juuan ydinkeskustassa sijaitseva puisto, jossa myös Kauko Korttelaisen veistospuisto. Näkyvän sijainnin takia ollut myös tapahtumienpitopaikkana.

Alue on hyvin nurmivaltainen. Puiston läpi kulkevan polun tai veistospuiston ulkopuolisella alueella ei ole juurikaan käyttöä. Ainoat istumapaikat on sijoitettu polun varrelle.

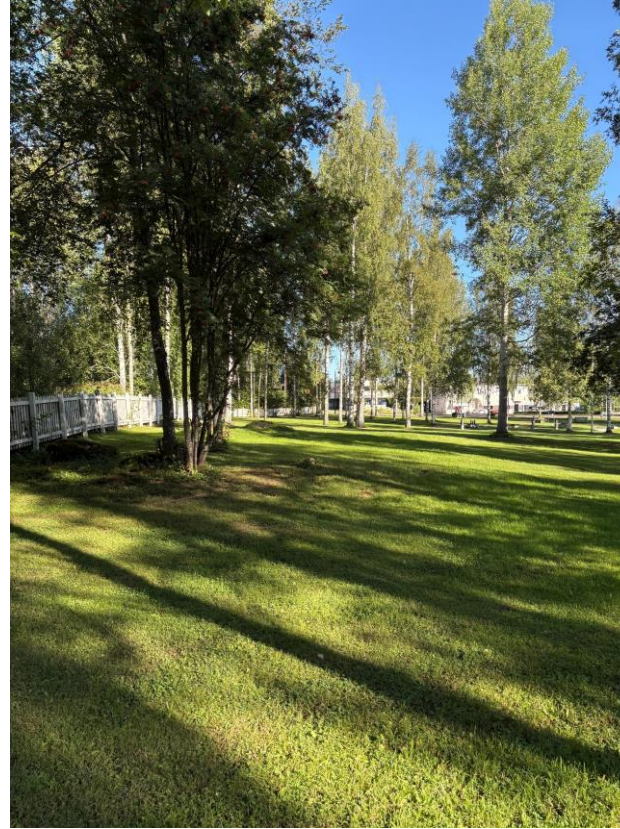
Vuosi	Toimenpide	Kustannusarvio	Vastuutaho
2026	Penkkien kunnostus ja lisäys	Penkit 600 €/kpl	Kuntarakennepalvelut
2028	Kukkivat pensaat ja puut	Pensaat 5-15 €/taimi, runkopuut 40-50 €/taimi	Kuntarakennepalvelut
2029	Pöytäryhmät	Alkaen 900 €/pöytäryhmä	Kuntarakennepalvelut
2029	Istutusten kunnostus	Jatkuva toimenpide	Kuntarakennepalvelut

arviot eivät sisällä työn osuutta

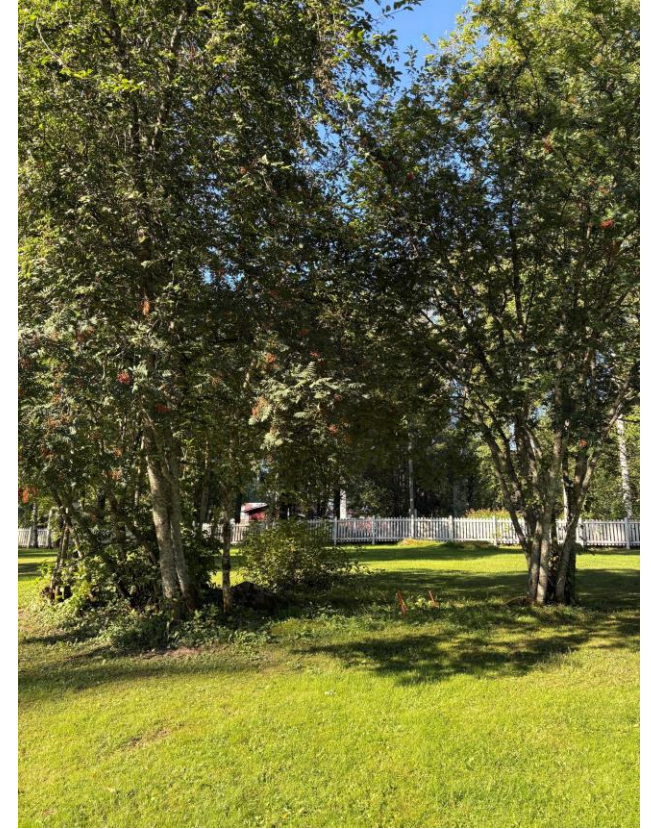
Keskuspuisto, nykytila 2025

[12] Vähäisesti istumapaikkoja tai muuta mikä saisi pysähtymään. Paljon potentiaalisia paikkoja penkeille ja pöydille. Alueella melko väritöntä.

[13] Taustalla veistospuisto. Paljon ajettavaa nurmialuetta, mutta myös oleskeluun sopivia varjopaikkoja.

[14] Puita ja pensaita, joiden ympäristen hoitoa voisi helpottaa hallitulla hoitamattomuudella.

Katuviheralueet

[15]

[16]

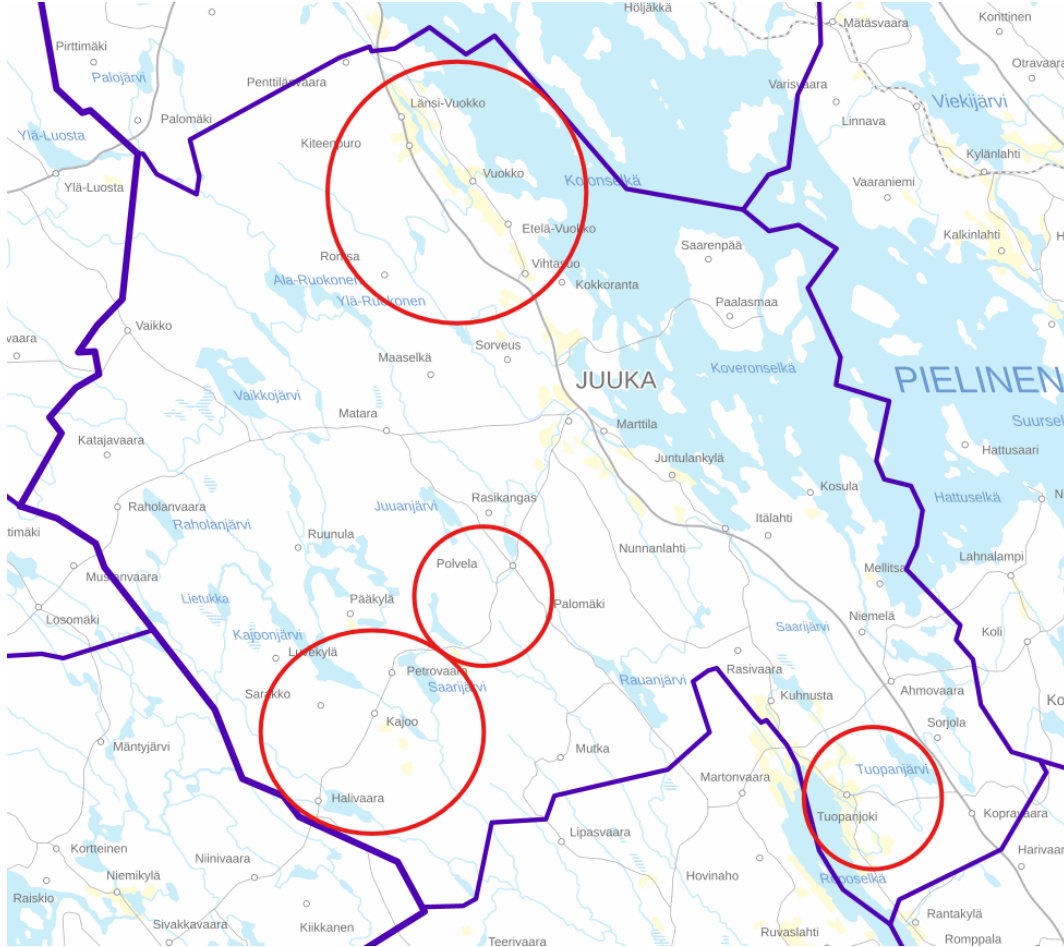
Muut alueet käsittävät paljon liikennöidyt katualueet ja katuviheralueet kirkonkylällä. Alueille valitut toimenpiteet pääasiassa ylläpitävät nykytilannetta, mutta ovat mukautettavissa tarpeisiin.

Vuoden 2025 aikana katualueille lisättiin penkkejä sekä penkkien yhteyteen roska-astioita. Penkkejä sekä roska-astioita hankitaan lisää tarpeen mukaan, tarpeellisiin paikkoihin.

Vuosi	Toimenpide	Kustannusarvio	Vastuutaho
2026	Penkit	600 €/kpl	Kuntarakennepalvelut
2026	Penkkilenkki	-	Hyvinvointipalvelut

arviot eivät sisällä työn osuutta

Huomioita kyliltä

[17]

- **Viestintäapu**
 - Kylätapahtumien nostaminen kunnan kanavissa
 - Kylien virkistysalueiden mainostaminen kunnan kanavissa
 - Viestintäneuvontaa ja -tukea
 - Virtuaali- ja paperiesitteitä kylistä ja virkistysalueista
- **Virkistysalueiden ylläpitoon ja kehittämiseen kannustaminen**
 - Toiminta-avustukset tärkeitä myös virkistysalueiden kehittämisen ja ylläpidon näkökulmasta
 - Liikuntatoiminnan kohdeavustuksen palauttamista toivotaan erityisesti kylien hiihtolatuksen säilymistä kannalta. Hiihtolatuksia ylläpidetään myös yksityishenkilöiden voimin useilla kylillä
- **Kansalaisopiston ohjelmaa myös kylille**
 - Erityismainintana oppilaskonsertit
- **Kunnan viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden vierailut kylillä toivottuja**
 - Myös kokousten järjestäminen mahdollista
- **Kylien kannustaminen ja aktivoiminen ajankohtaisiin toimintoihin ja aiheisiin kyläkilpailujen avulla**
 - Esim. kunnan ilmastotyöhön liittyen kierrätyskilpailu

Kokonaisaikataulu ja kustannukset

Vuosi	Alue	Toimenpide	Kustannusarvio	Vastuutaho
2026	Kokkokallion puulajipuisto	Kyltit ja opasteet	2200-2900 €	Kuntarakennepalvelut
2026	Herralankosken puisto	Tulipaikka	Alkaen 80 € + 300 €/hirsipenkki	Kuntarakennepalvelut
2026	Katualueet, Keskuspuisto	Penkit + penkkilenkki	600 €/penkki	Kuntarakennepalvelut, Hyvinvointipalvelut
2027	Kokkokallion puulajipuisto	Polkujen ja oleskelualueen kunnostus	800-1000 € (maa-aines)	Kuntarakennepalvelut
2027	Herralankosken puisto, Kokkokallion puulajipuisto	Niitty	500-1000 €/niitty (siemenet ja maa-aines)	Kuntarakennepalvelut
2028	Kaikki alueet	Kukkivat pensaat ja pienet puut	Pensaat alkaen 5-15 €/taimi, runkopuut 40-50 €/taimi	Kuntarakennepalvelut
2029	Kaikki alueet	Istutusten kunnostus ja hallittu hoitamattomuus, hoidon tarpeen arviointi	Jatkuva toimenpide	Kuntarakennepalvelut
2029	Herralankosken puisto	Keinun uusiminen	500-600 €/keinuosa	Kuntarakennepalvelut
2029	Keskuspuisto	Pöytäryhmät	Alkaen 900 €/pöytäryhmä	Kuntarakennepalvelut

arviot eivät sisällä työn osuutta

Seuranta ja päivitys

Suunnitelma toimii toteutuessaan myös viestintävälineenä kunnan ja kuntalaisten välillä. Suunnittelun jatkumolla pystytään konkreettisesti näyttämään, miten alueita ollaan kehittämässä. Tässä suunnitelmassa olevasta ideakokoelmasta voi ottaa alueiden kehitysideoita seuraaville suunnitelmakausille. Asukkaiden osallistamista suunnittelu- ja toteutusprosessiin suositellaan.

Suunnitelma on tavoitteena päivittää seuraavan kerran vuonna 2029, suunnitelmakauden lopussa.

Suunnitelman toteutuksesta vastaa kunkin toimenpiteen yhteyteen merkitty vastuutaho.

Suunnitelman pääasiallisesta päivittämisestä vastaa kuntarakennepalvelut (kuntatekniikka, hallintosäntö 17 § (kvalt 10.3.2025)). Suunnitelman tavoitteet ovat kuitenkin monialaisia, minkä takia laatimiseen kannattaa osallistaa erityisesti hyvinvointipuoli sekä kuntalaiset.

Kokoelma työpajoissa saaduista ideoista

Kalustus:

- Paahde-/sadesuoja
- Luontoon sopivaa taidetta
- Esiintymislava
- Piknik-alueita
- Kota satamaan
- Kiinteät pihapelit
- Auringonottotuolit
- Kaikkiin puistoihin opaste-/nimikyltit

Viihtyisä oleskelu:

- Risteys- ja näkymäalueilta pensaat siistiksi
- Lenkkeilyreittien ehostus
- Siisti ja rauhallinen alue jumpille
- Kukkaistutuksia, perennoja, sipulikasveja

Luonnon monimuotoisuus:

- Viljelypalstoja, lavakauluksia, yhteisviljelymaat
- Vieraslajien torjunta + suunnitelma
- Niittyjä ja hallittuja pusikoita
- Perinnekasveja
- Kotimaisia erikoispuulajeja
- Kukkapeltoja yhteistyössä viljelijöiden kanssa
- Hyönteishotelleja
- Linnunpönttöjä
- Kasvijätteen vastaanottopaikan järjestäminen (vieraslajit)
- Luontoasiat mukaan suunnitteluun
- Yhteisiä marjapensaita ja omenapuita
- Juuanjoen vartta ei tulisi raivata mm. kalataloudellisista syistä
- Lintujen ruokintahäkki yhteistyössä paikallisten lintuharrastajien kanssa esim. Juuanjoen varteen vanhan paloaseman ja joen väliin tai keskuspuiston takareunalle

Kokoelma työpajoissa saaduista ideoista

Aktivointi:

- Koululaisyhteistyö
- Toimijoiden, yhdistysten, kyläläisten ottaminen mukaan alueiden ylläpitoon, talkoisiin ja työpajoihin
- Omien ympäristöaiheisten kampanjoiden lanseeraus
- Pihakilpailu takaisin
- Kierrätysneuvontaa
- Historiakuvia esiin alueille
- Puisto-/satamakirppis

Saavutettavuus:

- Keskuspuiston ja katujen talvihoito, liikuntarajoitteiset huomioiden
- Varaukalenteri alueille
- Virkistysaluekartta kunnan nettisivuille, joissa kuvia ja kuvaukset
- Kunnan peruspalveluita virkistysalueille
- Koirien ulkoiluttamiseen hyväksyttyjä alueita taajamaan

Muut:

- Retuniemi-satama luontoreitti, jonka varrella myös luontotietoa (yksityisiä maita)
- Siirtolapuutarha
- Polku Juuanjoen varteen (Koskelasta lähtöisin olevan polun loppuun saattaminen Koskelan ja Eevalan välissä olevan katkoksen osalta), lenkkeilyreittiyhteys Retuniemeen asti
- Kävelysilta Juuanjoen yli Kokkokallion kuntopolulta toiselle puolelle, mahdollistaisi lenkkeilyreitit
- Luontomatkailun korostaminen myös taajamassa

Toimenpidekortti: Uusniitty, Puulajipuisto

[18]

Tausta ja tavoite: Luonnon monimuotoisuuden lisääminen, vähäisessä käytössä olevan nurmialueen hyödyntäminen, leikattavan nurmipinta-alan vähentäminen, maisemallisen kiinnostavuuden parantaminen

Toteutus: (n. 500 m² alue)

- Maaperän kevytmuokkaus. Päälimmäiseksi 20 cm hiekkaa (esim. hiekkalaatikoista pois kierrätettävä hiekka)
- Niittysiemenseoksen kylvö syksyn lopulla. Siemenet olisi hyvä kerätä lähialueilta (dokumentointi tärkeää: mitä, mistä ja milloin kerätty) tai hankkia kotimaisia siemeniä.
- Etenkin alku-vuosina pelto-ohdakkeen, horsman ym. kitkeminen tärkeää. Pelargoniahapolla voi torjua, jos tarve. Lisäksi mahdollinen lisäkylvö.
- Myöhemmin vuosittain niitto (alkuvuosina alku- ja loppukesällä, muutoin vain loppukesällä). Laidunnus suositeltavinta hoitoa.

Huomioitavaa: Mahdollisuus talkootyöhön. Myös yhteistyö LUMOAVA-hankkeen kanssa vuoden 2026 ajan (neuvonta).

Toimenpidekortti: Uusniitty, Herralankosken puisto

[19]

Tausta ja tavoite: Luonnon monimuotoisuuden lisääminen, vähäisessä käytössä olevan nurmialueen hyödyntäminen, leikattavan nurmipinta-alan vähentäminen, maisemallisen kiinnostavuuden parantaminen

Toteutus: (n. 500 m² alue)

- Maaperän kevytmuokkaus. Päälimmäiseksi 20 cm hiekkaa (esim. hiekkalaatikoista pois kierrätettävä hiekka)
- Niittysiemenseoksen kylvö syksyn lopulla. Siemenet olisi hyvä kerätä lähialueilta (dokumentointi tärkeää: mitä, mistä ja milloin kerätty) tai hankkia kotimaisia siemeniä.
- Etenkin alku-vuosina pelto-ohdakkeen, horsman ym. kitkeminen tärkeää. Pelargoniahapolla voi torjua, jos tarve. Lisäksi mahdollinen lisäkylvö.
- Myöhemmin vuosittain niitto (alkuvuosina alku- ja loppukesällä, muutoin vain loppukesällä). Laidunnus suositeltavinta hoitoa.

Huomioitavaa: Mahdollisuus talkootyöhön. Myös yhteistyö LUMOAVA-hankkeen kanssa vuoden 2026 ajan (neuvonta).

Toimenpidekortti: Kyllit ja opasteet Puulajipuistoon

[20]

Tavoite: Puulajipuiston tunnetuksi tekeminen, puiston rakentamisen loppuun saattaminen sekä oppimisympäristön kehittäminen

Toteutustapa:

1. Puiston pääväylille opastetaulut molempiin päätyihin, johon avattuna esim. puiston tarkoitus, historia ja lajit sekä QR-koodi, joka ohjaa lajiesittelyihin kunnan sivuille. Tähän yhteyteen voi myös laittaa postilaatikat laminoiduille alue-/lajikartoille
2. Yksinkertaiset opasteet puiston pääväylille, joiden yhteyteen postilaatikat laminoiduille alue-/lajikartoille. Tässä periaatteena ”palauta laatikkoon kuljettuasi puiston läpi”
3. Yksinkertaiset opasteet puiston pääväylille ja erilliset nimikyltit jokaisen puulajin kohdalle

Huomioitavaa: Mahdollisuus talkootyöhön ja koululaisyhteistyöhön. Itse tehtävät kyltit ja opasteet alentavat kustannuksia merkittävästi. Aluetta kehitetty jo osana LUMOAVA-hanketta.

Rahoitus: Ympäristöministeriö, ELY, Leader

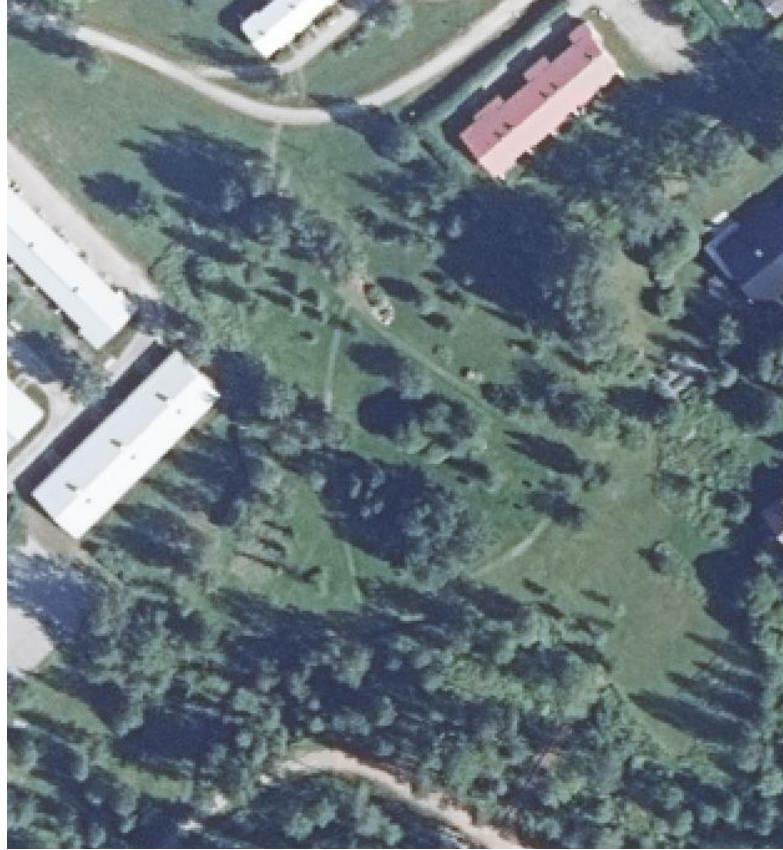
Keltaisilla palloilla merkitty puiston sisäänkäynnit ja samalla opastekylttien (2-3 kpl) suositellut sijainnit.

Toimenpidekortti: Polut ja oleskelualue

[21]

2012 (tavoite)

[22]

2025

Tavoite: Selkeä polkuverkosto helpottaa puiston käyttöä ja hahmottamista, vähentää epävirallisten polkujen syntymistä ja parantaa kulkuturvallisuutta ja saavutettavuutta.

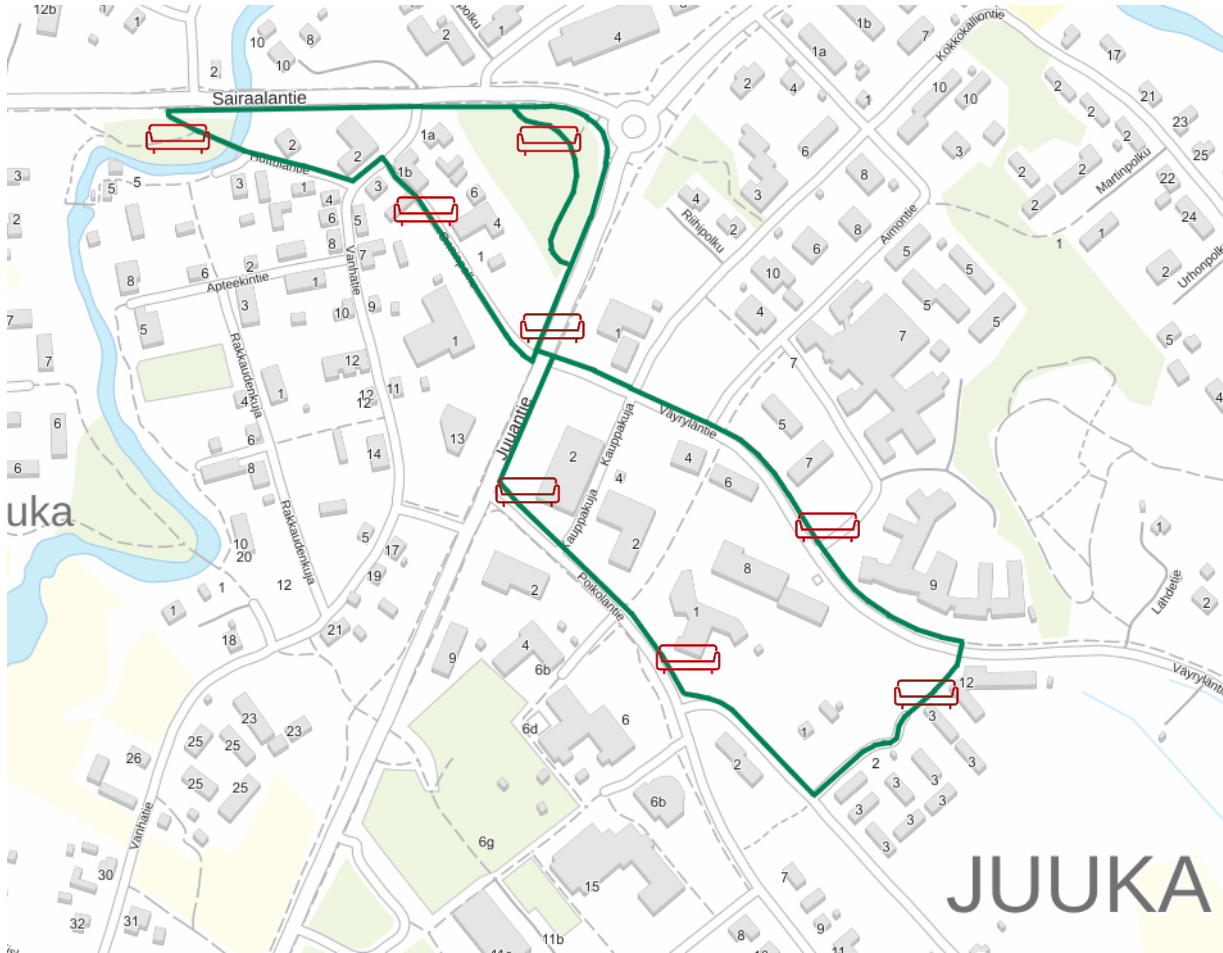
Toteutustapa: (murskepolkuja n. 270 m, leveys alun perin n. 1,2-2 m. Lisänä murske-peitteinen oleskelualue n. 65 m²)

- Polulle ajetaan uutta mursketta (tässä huomioitava esteettömään käyttöön sopiva murskekoko)
- Kunnostamisessa otettava huomioon ylläpidettävyys ja vesien ohjautuminen.

Huomioitavaa: Poluille muodostuu herkästi polanteita ja sadeveden kaivamia uria.

Rahoitus: Ympäristöministeriö, ELY

Toimenpidekortti: Penkit + penkkilenkki

Tavoite: Mahdollistaa helppokulkuisen ulkoilureitin kaikille kulkijoille. Tarkoituksella reitille lyhyin välimatkoin asetetut penkit mahdollistavat säännölliset lepotaumat matkan varrella.

Toteutustapa:

- Penkit asetetaan sopivin, esim. 100-300 m välein reitille. Kierrettävissä itsenäisesti, mutta hyödynnettävissä myös ohjatuissa tilaisuuksissa. Pysähdyspaikoille voi kehittää esim. lihaskuntoliikkeitä tai teemapenkkejä
- Esimerkkilenkin pituus yhteensä n. 2 km: ylempi kierros n. 900 m ja alempi n. 1 km
- Suunnitellusta reitistä tehdään karttoja näkyville mm. Ellinkulmalle ja kirjastoon sekä nettiin.

Huomioitavaa: Penkkilenkin toimivuutta eri reiteillä voidaan kokeilla vaihdellen ja palautteita kuunnellen. Reitti vaihdettavissa ja penkit pääasiassa liikuteltavissa.

Toimenpidekortti: Kukkivat pensaat ja puut

[24]

[25]

[26]

[27]

[28]

[29]

Tavoitteet: Puistojen ja viheralueiden elävöittäminen ja visuaalisen ilmeen parantaminen värikkäillä ja kukkivilla puilla ja pensaila. Lisäksi luonnon monimuotoisuuden parantuminen, monilajisuus ja viihtyvyyden lisääminen. Lisähyötynä mahdolliset yhteisölliset marjapensaat ja hedelmäpuut.

Toteutustapa:

- Sopiville alueille puistoihin, painotus Keskuspuistossa.
- Istutetaan kunnan henkeen ja yleisilmeeseen sekä ympäristöön sopivia puita ja pensaita. Tavoitteena vuodenaikojen mukaan vaihteleva kukinta ja värimaailma, esim. keväällä kirsikkapuut, kesällä syreeni ja omenapuut, syksyllä aroniat.

Huomioitavaa: Mahdollisuus talkootyöhön.

Toimenpidekortti: Kyläkeinu/perinteinen pihakeinu

[30]

[31]

Tavoitteet: ”Tyhjänpanttina” olevan melko massiivisen runkorakennelman hyödyntäminen ympäristöön sopivalla ja turvallisella tavalla. Viihtyvyyttä lisäävä, kaikenikäisille sopiva, esim. perinteisen mallinen pihakeinu.

Toteutustapa:

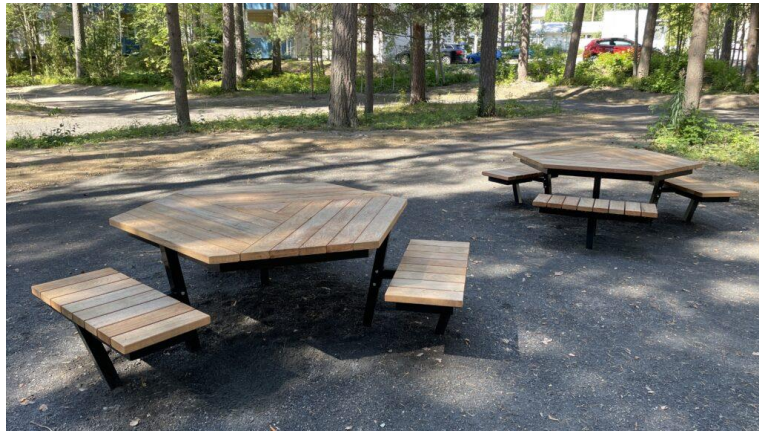
- Olemassa olevaan runkoon lisätään keinun istuinosa, esim. perinteinen pihakeinu

Huomioitavaa: Turvallisuus huomioitava muutostöiden yhteydessä, ympärikeinumien estettävä.

Toimenpidekortti: Pöytäryhmät

[32]

[34]

[33]

[35]

Tavoitteet: Puistojen viihtyisyyden lisääminen ja käyttömahdollisuuksien parantaminen.

Toteutustapa: Pöytäryhmiä hankitaan ja sijoitetaan sopiviin, olosuhteiltaan inhimillisiin kohtiin, esim. varjopaikkoihin puistoissa. Halutessaan kalusteita voidaan esimerkiksi maalata yleisilmeen kohottamiseksi.

Huomioitavaa: Huomioidaan myös esteetön käytettävyys.

Toimenpidekortti: Tulipaikka

[36]

Tavoitteet: Tarjota turvallinen ja saavutettava tulipaikka olemassa olevan laavun yhteyteen, joka mahdollistaa asukkaiden ja matkailijoiden oleskelun ja ruoanlaiton.

Toteutustapa:

- Laavu jätetään nykyiselle sijainnille tai vaihtoehtoisesti käännetään aukeamaan tielle päin. Tulipaikkana kokeillaan tarvittaessa helposti poistettavaa, kevyttä ratkaisua, kuten kaivonrengasta. Tähän yhteyteen voidaan lisätä istuimia, esim. hirsipenkkejä.
- Tulipaikan toimivuutta ja turvallisuutta kokeillaan aluksi ”omat puut mukaan”-periaatteella.

Huomioitavaa: Tulipaikka poistettu aiemmin käytöstä turvallisuusriskin vuoksi.

Suunnitelma on laadittu osana Juuan kunnan *Ympäristöystävällisesti ja yhteisöllisesti – Juuan hiilineutraalisuustyön ja yhteisen ympäristön kehittämishanketta*.

Hankkeen toteutusaika on 5.8.2024-28.2.2026. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta Vaara-Karjalan Leader ry:stä.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 97 660 €, johon tukea on saatu 80 %.

Vaara-Karjala

maaseutu.fi

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Lähteet

Kansikuva: Tanja Soininen

[1-2], [7], [11], [17], [18-23], [36]: kuvankaappaukset (ortokuvat ja taustakartta) <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>. Merkinnot lisätty itse

[3-6], [8-10], [12-16], [30]: Sanni Kapanen

[24]: <https://www.viherpeukalot.fi/rusokuusama-1>

[25]: <https://www.viherpeukalot.fi/koivuangervo-1>

[26]: <https://www.viherpeukalot.fi/jalosyreeni-moskovan-kaunotar>

[27]: <https://kotiliesi.fi/koti/puutarha/kirsikkapuu/>

[28]: <https://www.viherpeukalot.fi/marja-aronian-aitataimet-8-kpl>

[29]: <https://puutarha.net/artikkelit/omenapuun-istuttaminen/>

[31]: <https://keinushop.fi/pihakeinut-ja-pehmusteet/terassikeinun-leveae-istuin-kestopuuta>

[32]: https://www.tammistocenter.fi/epages/tammistocenter.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/2016021602/Products/N104

[33]: <https://www.lappset.com/fi-FI/tuote/hansa-piknik-p%C3%B6yt%C3%A4-kahdella-selk%C3%A4nojalla-1700mm/RF2593M>

[34]: <https://kalusteet.elpac.fi/tuotteet/seis-esteeton-poytaryhma/>

[35]: <https://broowood.fi/product.php?category=5&pid=10289&name=ohto-hirsikaluste#main>